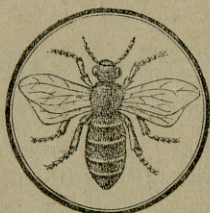

У Ср. Карловцима, 1. септембра године 1907.

СРПСКИ ПЧЕЛАР

ИЛУСТРОВАН ОРГАН „СРПСКЕ ПЧЕЛАРСКЕ ЗАДРУГЕ“

Издаје месечно једанпут.

УРЕДНИК

Јован Живановић

Бр. 9.

Чланови оснивачи „Српске пчеларске задруге у Руми“ плаћају једанпут за увек 50 круна, а редовни чланови I. реда 6 круна годишње; добивају једни и други лист бесплатно, а чланарину нека шаљу: „Управи српске пчеларске задруге у Руми“. Који нису чланови задруге а желе имати лист плаћају 6 Круна претплате.

Година
XI.

„Српска је Пчеларска Задруга“ изгубила два одлична и за српско пчеларство врло заслужна члана. У 10¹/₂ сахата 17. (30.) јулија умро је српски патријарах Георгије Бранковић, почасни члан „Српске Пчеларске Задруге“, а 20. јулија (2. авг.) је умро Д-р Јован Шевић, председник „Српске Пчеларске Задруге“.

Лака им земља и вјечна им памет!

Ако не „Српска Пчеларска Задруга“, а оно је изгубио „Српски Пчелар“, орган „Српске Пчеларске Задруге“ и своја два дописника. Стеван Каћански, свршени богослов, изврстан у свијем предметима богословским, па и у пчеларству. Одликовао се разборитошћу и особитом вредноћом угледавши се на пчелу. Још је као слушалац богословије писао у „Српски Пчелар“. Ми смо од њега много очекивали и надали се да ће бити од користи својему народу, али смрт учини крај свему. Августа 22. испустио је своју племениту душу, а 23. је сахрањен овдје у Карловцима.

Други дан 23. авг. послје смрти Стевана Каћанскога растао се с овијем свијетом добри, вриједни и искусни пчелар Јан Каменар, умировљени учитељ у Старој Пазови у 66. години.

Вјечна им памет, лака им земља!

Позив.

Главна скупштина српске пчеларске задруге одржаће се у Руми 20. септембра (3. окт.) о. г. у 9 сати пре подне у дворници српске пучке школе са овим дневним редом:

1. Извештај управе о раду и стању задруге у години 1906.;
2. Извештај у погледу припреме за изложбу 1908. године и предлози у погледу исте;
3. Прорачун за 1908. годину.
4. Предлози управе;
5. Евантуални предлози, који се имају управи 8 дана пре скупштине поднети;

6. Разрешење ове и избор нове управе;

7. Предавања из пчеларства.

Умољавају се господа чланови, да изволе у што већем броју на скупштину доћи

Из седнице управнога одбора српске пчеларске за-
друге држане у Руми 31. маја (13. јунија) 1907.

Марко Шаула с. р.

тајник.

Ђорђе Коларовић с. р.

погиредседник.

Пчеларски календар.

Септембар (рујан).

Ако је била паша на бијелом босиљку врло бујна, тресао се мед сваки час. Како је наступио септембар, одмах се осјећа како паша удара натраг. Дани бивају све краћи, ноћи хладније и пчеле све доцније устају на пашу. Осјећа се како пчеле све мање сабирају мед. Око половине септембера већ се пчелар не може ничему надати, зато мора своје кошнице носити кући, ако их је однио почетком августа на бијели босиљак. До половине септембра држаће их на бијелом босиљку, па онда ће их одмах носити кући. Ако је пчелар коњцем августа здраво истресао мед из кошница, онда ће до половине септембра нанијети пчеле толико меда колико ће им бити за зиму. Истресати више не смије, нити ће имати шта истресати. Кад је пчелар донио своје кошнице кући са паше, онда ће додавати празно саће пчелиње у њих, да би матица излела још једно коло младих пчела, које ће моћи лијепо зиму презимити. Разумије се да је пчелар у јунијузамјенио маторе матице младима, јер ове носе јаја и у септембру, само ако има у кошници празна саћа. Ако је у којој кошници матора матица, онда ће морати ту кошницу спекулативно прихрањивати, да би изазвао матицу на ношење јаја. Главно је дакле, да у зиму уђу младе пчеле, јер до тога стоји добро презимљење, а до доброга презимљења стоји сав напредак преко пролећа и лета. Осим тога прегледаће пчелар своје кошнице још једанпут да види имали свака кошница доста меда за зиму. Ако нема доста меда, он ће им додати толико шећера, колико ће им бити доста. На бијелом босиљковцу, липовцу, багреновцу најбоље презиме пчеле. Али ако нема тих медова, он ће онда додати својим пчелама шећера, јер на шећеру особито добро презиме пчеле. На килу шећера додаће се литра воде и мало ће се закухати, док се шећер не растопи. Не треба с њега пјену скидати. Пчеле

ће саме сад што не ваља у шећеру избацити. Особито треба пчелар да пази, ако пчеле сабирају медљику, која се у ово вријеме у мојем крају пејављује и од које пчеле добијају ердобољу. Медљику не смије у кошници оставити, него ће је истрести и мјесто ње шећера додати, ако немају пчеле доста меда ла зиму.

Осим овога мора се споменути да у свијем кошницама остају сви оквири, макар крајња два, три била празна. Оквири су прави заклон за пчеле. Треба ли пчелар да утопљава своје кошнице, наћи ће у 5. броју „Српскога пчелара“ чланак „Хладно и топло узимљавање кошница?“

Главна је дакле, да добро презиме пчеле, млада матица, јака друштва, добар мед и шећер. До тога трога стоји добро и сигурно презимљење пчела, а узимљење треба да је готово у другој половини септембера.

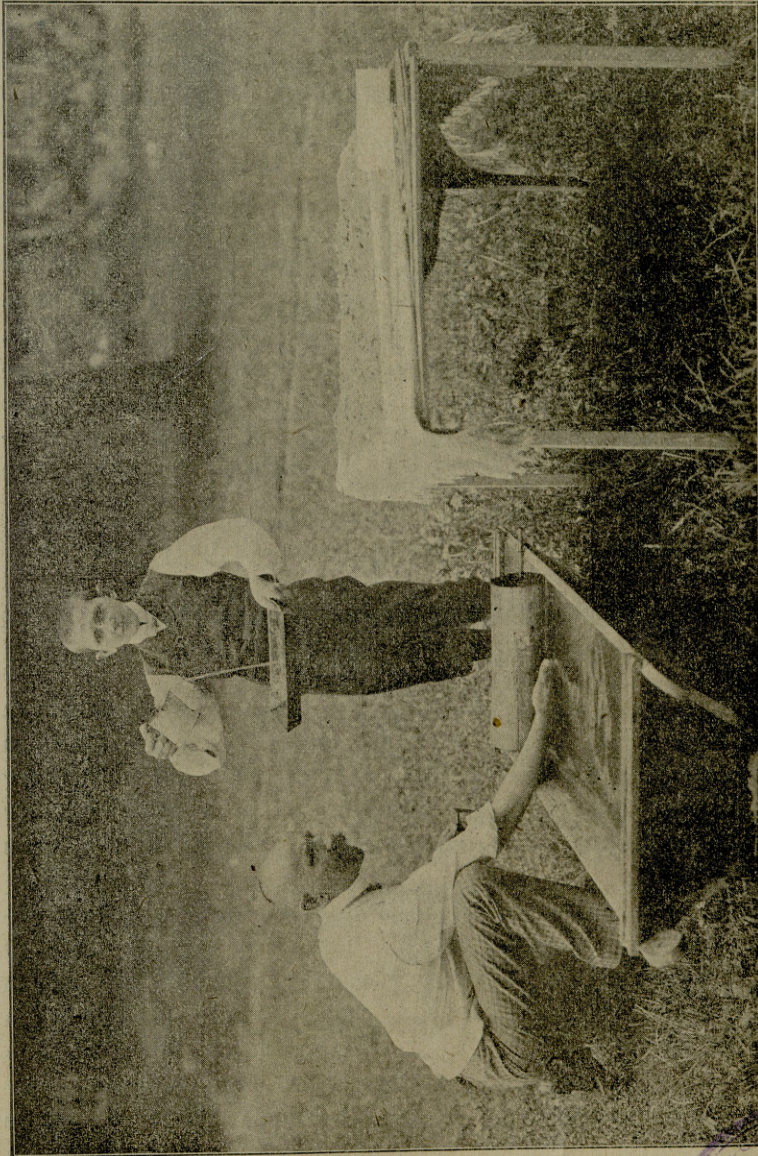
Јов. Живановић.

Бијељење воска.

Ја сам увијек желио, да имам и бијелога вјештачкога саћа, те сам на разне начине покушавао бијелити восак, но нијесам успио, док нијесам у вароши видео, како један лицидар ради. Да бих дошао у сусрет онијем пчеларима, који имају Ричејеву справу, а желе имати и бијелога вјештачкога саћа, износим овај чланчић у „Срп. Пчелару“, а да ствар буде јаснија, постарао сам се и за слику.

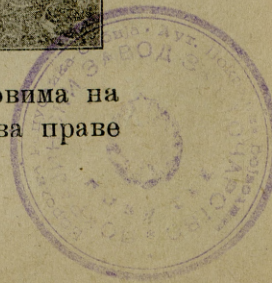
На лијевој страни слике видимо обично корито са водом. На једом крају корита намјештен је дрвени ваљак, који је дугачак, као што је корито широко, а дебео до $1\frac{1}{2}$ цм. У ваљак су ударене кратке жељезне оси, од којих се једна завршује кривом ручком, којом се ваљак окреће. А да ваљак не бјежи са мјеста, оси су намјештене између ексера. Бар $\frac{1}{3}$ ваљка мора бити у води. Уз корито клечи једна особа, која лијевом руком окреће ваљак на лијеву страну, а десном трља кроз воду по доњој страни ваљка. Ваљак не смије бити испуцан, јер онда љушчице не буду танке и дугачке. Да се не мора клечати, може се корито подигнути и на какав сандук. Друга особа држи у једној руци више ваљка уску лимену посуду, која на

дну има 2—3 реда малих јамица, а у другој лонац са растопљеним воском. Када се восак лива из лонца

Вајељење воска

у лимену посуду, онда цури у танким млазовима на мокар ваљак, који се окреће, те се од млазова праве

танке љушчице, које у води под ваљком дочекује рука и скида их с ваљка. Када се тако сав восак прелије, онда се узме сито, покупе се љушчице из воде и разастру по поњави на сталку, који се види на десној страни слике. То је оквир, збијен од четири летвице и причвршћен на четири ножице од летве. На оквиру је трска, а по трсци разастрта поњава. На поњави се виде љушчице воска. Трска се меће, да и оздо кроз кроз трску лакше долази ваздух до воска. Чим љушчице дођу на сунце почињу губити своју жуту боју, док за 4—6 недјеља сасвијем не побијеле. Сталак са воском стоји до 10 сати на сунцу, а од 10—2 сата преноси се у хлад. У 2 сата се опет износи на сунце. Љушчице се могу једном на дан вртном кантом лако полити. Послије осам дана љушчице се још једном стопе и поново прелију. Ако би у воску било на дну талоба, то га треба оставити у лонцу, јер нам саће не ће бити потпуно чисто.

Пакрац

С. Вуксан.

Разговори о пчеларству са почетником.

Пише: Б. Коларовић.

Матица може да не леже ни пчеле ни трута, да је дакле јалова. Така матица зове се *чистац*. Има и таких матица, које легу јаја, али из тих јаја не излегу се ни пчеле ни трутови. Разуме се, да и таку матицу мора пчелар што пре из кошнице уклонити и добром заменити.

Матица може да леже и повише јаја у једну ћелицу. Ово се обично дешава, ако је матица била у време добре паше за дуго затворена, или ако није имала празна саћа где да леже. Ово траје обично док сувишна јаја не одиђу. После тога обично леже опет матица правилно по једно јајце на дно сваке ћелице. За матицу која леже повише јаја у једну ћелицу, каже се да је *луда*. Ништа не штоди, што матица леже и повише јаја у једну ћелицу, само ако се из тих ћелица легу пчеле. Али ако из тога легла излазе трутићи, онда са таким

матицом морамо урадити као и са трутовњачом — избацити је из кошнице и заменити другом добром матицом.

Пит. 36. — Ја сам у једној кошници нашао рђава прва и по више јаја у једној ћелици. Сваки дан вађем у кошници свежих јаја, али никако не могу да нађем матицу, мада је друштво у тој кошници врло слабо. Легла има и у пчелињем и у трутовском саћу, али из једнога легла излазе сами трутови. Шта је са том кошницом?

Одг. — У тој кошници не можете да нађете матицу зато, јер је у кошници нема. Јаја у трутовском и пчелињем саћу, не леже матица, него пчеле радилице — *нозовиматице*. Када је кошница дуже време безматка, почну пчеле радилице лећи јаје прво у трутовске а затим и у пчелиње ћелице. Будући су ова јаја неоплођена, јер се пчеле радилице не могу с трутом спарити, то се из њих легу само крупни и ситни трутови, према томе у каквима су ћелицама били залежени. Кошница ова мора пропасти, ако јој се брзо не помогне.

Пит. 37. — А може ли се помоћи кошници са назовиматицама?

Одг. — Друштва у таким кошницама обично су тако слаба, да није вредно око њих се мучити. Ту кошницу треба уклонити подаље са њена места, па пустити да се пчеле разиђу по другим кошницама. То се ради, ако трутови још нису отели маха, а ако је трут већ овладао у кошници, треба је сумпором угушити. Све да је у свази така кошница, тешко јој је помоћи, јер пчеле додану матицу убијају, матичњак разоре, а на доданим јајима и леглу не ће да изведу матичњаке. Чудновато и загонетно је држање пчела у такој кошници. Овамо изводе матичњаке на рђавом прву и трутовском леглу, а када им се дода добар матичњак или легло, не ће да га приме, па и саму додану матицу убију.

Ако је кошница са назовиматицама друштвом још јака, можемо јој помоћи овако: узећемо празну кошницу, метнућемо у њу неколико оквира са незаклопљеним и заклопљеним леглом, заједно са пчелама које легло покривају, а ако имамо какву залишну матицу, метну-

ћемо и њу у кошницу али затворену у кавешчићу. За тим ћемо кошницу са назовиматицама узети и однети подаље од њена места, а на њено место метнути ту кошницу са леглом, пчелама и матицом у кавешчићу. Из премештене кошнице, у којој су назовиматице, све добре пчеле вратиће се на своје старо место а у нову кошницу, а што их остане у старој кошници са трутовима погушићимо сумпором, јер то су већином назовиматице. Саће са рђавим црвом повадићемо, посећи главе трутовима и разделити добрим кошницама да га ишчисте. У време када још лете трутови можемо пустити пчеле да себи из јаја или млада легла изведу матицу, но боље је ако се одмах дода оплођена матица, јер тада одмах кошница почне напредовати. Поново кажем, да се тај посао исплаћује само у случају, ако кошница са назовиматицама није сасвим малаксала.

Пит. 38. — Једна кошница има врло жив лет, док друге кошнице мирују. Из те кошнице лете пчеле и по киши и пре зоре и касно пред вече. Пред њом има доста мртвих пчела. Шта је то?

Одг. — Ту су вам кошницу напале туђице. Туђицама зовемо пчеле, које нападају на другу кошницу и отимају јој мед. Да нисте казали, да пред кошницом има доста мртвих пчела, не би вам зајезвесно могао рећи, да ли су ту кошницу напале туђице или она напада и отима мед од друге кошнице. Али будући пред кошницом има много мртвих пчела, сигуран је знак, да ту кошницу већ давно нападају туђице. Осим тога, што та кошница има необично жив лет и онда када друге кошнице мирују, морали сте опазити, како се на седалу пред том кошницом пчеле косе са туђицама. То су стражарице, које бране лега своје од туђица. Безмаци се слабо бране, а ако се кошница, која има матицу не брани, знак је да су туђице већ надвладале. У почетку док пред нападнутом кошницом још нема мртвих пчела, тешко је на први поглед пресудити, да ли та кошница напада, или је она нападнута. Да будемо на чисто шта је, треба ухватити неколико пчела, које из кошнице излећу, па их згњебити. Ако су те пчеле које

излећу пуче меда, знак је да на ту кошницу наваљују туђице, па напунивши своје желуце медом, бегају својој кући, јер пчеле које излећу на пашу, не носе на пашу меда у желуцу, него излећу редовно са празним желуцем. Из кошнице, која напада, пчеле излећу и долећу када је добра паша, излећу са празним а враћају се са јако пуним желуцем. И та кошница има живљи лет него остале кошнице, и леги у невреме када остале кошнице мирују. Пчеле из те кошнице више су црне, јер се олићају завлачећи се које где у туђе кошнице и што су улепљене од меда. Ако убијемо коју од пчела, које долећу, наћи ћемо у ње пун желудац меда. Мед, који довлаче пчеле из туђе кошнице, на први поглед се распознаје од нектара, којег је пчела набрала у цвету. Мед је жут и јако густ, а нектар водњикав и бео. Осим тога, на кошници која напада и отима мед од друге кошнице, нема кошења ни чувања. Стражарице радосно дочекују пчеле, које се враћају са отетим медом, пружају им своје рилице и лижу их, зато пред кошницом која напада и нема мртвих пчела. (Наставиће се.)

„Српски Ђерзон и његов пчелињак“.

Под овим је натписом описан неуморни пчеларски рад, а особито опширно пчелињак нашега српскога нестора на пољу пчеларства, признатог и изван наше домовине пчелара и научника Јована Живановића, умировљенога гимназијског професора у Срдјемским Карловцима у врло раширеном и много читаном пчеларском листу „Český Včelař“ у бр. 7. од год. 1907. који се штампа у 8000 примјерака.

Обрадоваће зацело свакога напреднога пчелара у нашој домовини, да се браћа Чеси све више занимају за пчеларство код јужних Словена, па признају и високо цијене рад наших српских пчелара, а на челу им напосе рад и труд пчелара и проф. Јована Живановаћа, чију слику и његов пчелињак у 8 слика у истом броју лист *Českí Pčelář* својим читаоцима предочује.

Дугачки чланак писао је пун пажње и поштовања прама нашему призваному проф. Јов. Живановићу те се у њему описује од прилике ово:

Срби су пчеларили већ од памтивијека, па је од увијек било ријетко које боље сеоско кућанство код Срба без пчела. Прве писмене обави ести о томе сижу чак до год. 1198. Већ је српски

цар Душан имао огромни пчелињак на Слатини код Призрена са 1000 комада кошница, који је касније исти цар Душан поклонио цркви у Призреву. Српски пчелари радо употребљавају код својих црквених обреда и у цркви и у кући чисти восак и мед, стога је и пчела код православних Срба увелико поштована и слављена. Срби дају још и данас радо своје пчелињаке од свештеника уз молитве освећивати, ди би им тијем благословом кованлук напредовао како бројем кошница тако и обиљем меда.

Српски је народ пчеларио све до год. 1875. с плетарама, које се опћенито зову још и данас овдје само именом „кошнице“ јер су плетене од бијеле лозе (*Clematis vitalba*) и врло јефтине, коштају једну Круну. — До ове су године једва познавали Срби и Хрвати пчеларење са покретним саћем.

Истом г. 1875. почиње доба рационалнога пчеларења и прави преокрет у пчеларству уопће, када је први код Срба и Хрвата гимназијални проф. *Јован Живановић* у Сријемским Карловцима почео по примјеру неумрлога Берзона пчеларити у кошницама са покретним саћем. Његова је дакле заслуга, што се модерни начин пчеларења раширео како међу Србима тако и међу Хрватима. Јов. Живановић проучава свој народ већ 32 године и ријечју и пером у рационалном пчеларењу, на га већ ради тога српски народ радо зове „наш мили Берзон“. Због својих великих пчеларских заслуга прозван је он и код побратимскога чешког народа „српски Берзон“, јер је он данас већ далеко познат ради свог великог и узорног пчелињака.

Живановићев пчелињак броји 300 кошница властитог система т. з. американака, уз то има још ту и 30 кошница других сустава, постављених више само ради струковне поуке инијех пчелара или ради посматрања и покуса.

На то је обширно описан овај пчелињак уз 8 слика и то на 1. сл. се види главни улаз у пчелињак са 1. одјељењем уз познати лијеви натпис „In tenpi labor at tenuis non gloria“. На 2. се слици види проф. Јов. Живановић уз своју кошницу за посматрање, коју би ваљало да има и наша свака већа школа јер овака нам кошница служи за најбољу зорну обуку и разјашњење цијелога пчелињег рада. На 3. се слици види улаз у П. одјељење са zgodним написом рускословенским : *такѡ возвеличишасѡ дѣла твоѡа Господи, всѡ премѣдростію сотворишѡ еси.* „Како су огромна Твоја дјела, господе, све си створио са мудрошћу!“ А лијево од улаза стоји проф. Живановић подупрт о Берленшеву кошницу.

На 4. се слици види лијена велика кошница, предочујући нам у минијатури, начињену историјску цркву срп. манастира Раваницу, која је напуњена пчелама. Уз исту сједи цијела Живановићева породица. Недалеко од ове кошнице је улаз у Ш.

одјељење пчелињака са латинским натписом: Introite nam et hic Deus est. „Уђите, јер јер је и овдје Бог!“

На 6. је слици насликано више кошница американки Живановићева састава, гдје у средини међу овима држи професор Живановић једну своју кошницу отворену у сврху тумачења. — На 7. се слици види цјелокупни поглед са црквицом — кошницом на цијели пчелињак, који је и ограђен живом оградом, док је на 8. сл. предочен Живановићев виноград са љетниковцем (кућом) са изгледом на плодну Бачку, иначе најмилије боравиште нашега српскога Берзона. Овдје је он држао и предавања из пчеларства богословима православне богословије Карловачке, којима је пчеларство облигатан учевни предмет. За 30 годива своје узвишене учитељске дјелатности изучило је код њега око 500 православних свршених богослова у пчеларењу, тер чешки писац навађа, ако би се само пети дио од ових ученика научио пчеларити и према узор — примјеру свог дичног учитеља хтио са пчеларском поуком међу повјереним му народом дјеловати, била би Живановићева заслуга за подигнуће пчеларства управо непроцјењива. Уз то је он већ г. 1882. препоручивао, да се уз пчелињаке отворе и зимске господарске школе, које тако благотворно дјелују у крајевини Чешкој, а којих у нашој Хрватској и Славонији још увијек нема.

Љубимцу и нестору српских пчелара проф. Живановићу честита чешки пчеларски писац Фр. Хес из Луна на крају свог лијепог чланка, 30-годишњицу сретног учитељства на пољу пчеларства и жели му, да доживи остварену своју племениту замисао, да народ српски буде сретан и културно потпуно изобразен. У то име завршује ријечима:

„Живио нам наш мли побратим проф. Јован Живановић на многаја љета!“ Чему се и ми придружимо. —

В у ковар, 10. коловоза 1907.

Еуген Каменар.

Шести конгрес хрватс. и српс. пчелара.

(Држан у слав. Броду 8. (22.) августа 1907.)

Конгрес хрв. и српс. пчелара испуњавајући свој задатак, да широм наше лепе домовине буди у народу вољу и да му осллади пчеларство, а уједно и да га учи, како се рационално пчелари, састао се је заказаног дана у Броду, лепе поме граду питоме наше Славоније. Будући Брод не спада међу најзгоднија места за пчеларење, посумњали смо, да ће конгрес повољно испасти. Но зато је било за нас пријатније изненађење и већа радост, када на дан конгреса видесмо неочекивано велики број браће пчелара из свију крајева

миле наше домовине. Пчелара и пријатеља пчеларства из Срема, Славоније, Хрватске и Босне, сакупише се у братско коло, окићено изасланицима из краљевине Србије и Бугарске. Сакупише се да узајамним саветом, разговором а особито слушањем необично поучних предавања обогате своје пчеларско знање, па да сабрана зрнца понесу сваки у свој крај и да га посеју међу браћом пчеларима, којима није било могуће на конгрес доћи.

Непчелар, који је дошао можда из радозналости, да види какви су то људи и шта хоће ти пчелари, морао се уверити да су то људи, којима је стало до слоге, рада и напретка, а не до празне параде и бедукања, да су дакле у истину на њих прицепљене врлине вредне пчелице.

Свакога, коме је познато, како је са пчеларством стајало пре четвртине века, изненадити мора, што где год се додanas конгрес хрв. и срп. пчелара састао, да шири и подиже пчеларство, нашао је већ прилично спремљено земљиште. У нашој домовини, где само има живота за пчелу, нема краја па ни места, где се не зна за рацијонално пчеларење. И у оним крајевима, где се није нигда ни чуло какво пчеларско предавање, зна се за рацијонално пчеларење и пчелари се. Али се зна и за име онога заслужнога човека, који већ преко 30 година књигом и живом речи без престанка и неуморно такмачи се у вредноћи са пчелом, учећи наш народ, како се рацијонално пчелари. Па зато није ни чудо, што је као увек, тако и приликом овогодишњег конгреса сваки пчелар, који није још имао прилике да упозна ту вредну пчелу у облику човечјем, распитивао: је ли ту и које је професор Јован Живановић? А када га је видео, трудио се да се с њиме упозна, како би се могао браћи пчеларима у својем месту похвалити, да се упознао са српским Берзоном. Што данас конгрес куда се год окрене наилази на узорано земљиште, заслуга је проф. Живановића. Он је разбио кору и прокрчио пута овима, који хоће да раде на ширењу племените привредне гране — пчеларства. Буде ли се наш конгрес држао пута, којим је г. Живановић до сада ишао и буде ли истрајан као г. проф. Ж. који ни данас, у својим старачким годинама, не преза од свију тешкоћа, која су скопчана са путовањем у даља места, када

треба помоћи ширити пчеларство, тада ће широм наше до-
мовине наш народ уживати благодати пчеларства.

Изашиљањем својих заступника одликовала су нам конгрес многа друштва и задруге. Тако пољопривредно друштво у Београду заступао је г. Алекса Мијоковић. Пчеларско воћарску задругу у Београду г. Крета Мршуља. Бугарско централно пчеларско друштво у Софији г. Марко Вачков. Пчеларско привредно сред. друштво за Босну и Херцеговину г. г. Стеван Езгета свештеник и Хафис Мехмед Хоџић. Славонс. господарс. друштво у Осеку г. Ђ. пл. Илић. Пододбор пчеларс. друштва у Загребу г. А. Матош. Пчел. друштво у Вуковару г. г. Е. Каменар, Ђ. Варга и Фр. Стигелмајер. Пчеларс. подружницу у Дрвенти г. Фр. Глесл. Пчеларс. подружницу у Бос. Крупи г. Н. Скобла. Српску пчеларс. задругу у Руми г. г. Јов. Живановић, Марко Шаула и Ђ. Коларовић. Пчеларе из пожешке долине г. г. Мијо Шепец, Фрањо Камерман и Миховило Пеитц, и др.

Будући председник конгреса г. Људ. пл. Рајзнер због болести није могао доћи, отворио је конгрес и председавао потпредседник г. Марко Шаула парох румски. Поздравивши конгрес лепим говором приказао је заступнике разних друштва, које мало час набројасмо. По том јавља тужну вест, да је ове године конгрес изгубио ове вредне своје чланове: дра И. Малина, дра Јов. Шевића и Стевана Краљева. Велики ови губици уводе се у записник и конгрес устајањем и ускликом слава им! одаје им последњу почаст.

По томе се прешло, као што је у распореду назначено на дневни ред. По прочитању записника од V. конгреса, прочитао је прво тајник свој извештај а затим благајник. Оба извештаја узета су са одобрењем на знање.

Из благајникова извештаја видели смо, да је ове године 1907. имао конгрес 62 члана. Примање је износило 994 К 63 пот. а издавање 586 К 63 пот. чистих дакле 408 К.

Пошто је стара управа разрешена, на предлог кандид. одбора, изабрао је конгрес у управни одбор за годину 1907./8. ове: за председника г. Марка Шаулу, за потпредседника г. Ђ. пл. Илића, за тајника г. Ф. Стигелмајера, за благајника г. Е. Каменара, за одборнике: г. г. Хафис Мехмеда Хоџића, проф. Ј. Живановића и Ђ. Коларовића.

Преч. г. Ст. Езгета предлаже да се благајнику у будуће даје нека награда. Конгрес прима предлог с тим, да да одбор одреди колика да буде та награда. *Предавања:* 1.) Г. проф. Ј. Живановић предаје: „О спекул. прихрањивању“. Будући је било много предавања, скратио је г. Живановић своје предавање, али оно што је рекао саслушано је са највећом пажњом. Свака реч гутана је од пажљивих слушалаца и марљиво бележена. 2.) Г. К. Мршуља уредник „Риске Пчеле“ говорио је: „о плодишту“. 3.) Г. М. Вачков предавао је бугарски: „о медишту“. Оба г. г. предавача препоручују кошнице, са великим оквирима. И ова су предавања саслушана са највећом пажњом. 4.) Г. Ђ. Коларовић предаје: како то да се на једнакој паши један пчелар хвали а други тужи. (Ово ће предавање донети „Српски Пчелар“ 5.) Г. М. Шаула предаје о томе, како неговање свилене бубе наноси штету пчеларству. После овога предавања закључено је, да се замоли в. земаљска влада, да одреди, да се поред дудова имају садити и медовита дрвета. 6.) Г. Е. Каменар предаје „о животу матице“ и 7.) Г. Фр. Стигелмајер износи: „Основу закона за заштиту пчеларства.“

Брзојавима су поздравили конгрес ова п. н. г. г.: Милован Маринковић из Београда, Људ. Рајзнер из Опатије, прота Ив. Маширевић из Ср. Карловаца, Каноник Кебрле, Фр. Адамец из Чешке и Моравске, Диклић из Жуте Локве, Барбић свештеник у Дубровнику, М. Стојадиновић нам. у М. Јаску, Рещ из Оцака и др.

Године 1908. одржаће се конгрес у Руми.

У 1 сат после подне закључена је седница уз клицање живео председник!

После заједничког ручка, разгледали су сакупљени пчелари узорне подруме винарскога друштва у Броду, а по томе учинили излет у босанс. Брод и у лене бродске винограде.

Не смемо пропустити а да се и овом приликом не захвалимо на реткој пажњи и свесрдном гостопримству у првоме реду г. Магасу градс. начелнику, а затим и свима гостољубивим Бројанима, који своје домове пчеларима отворише и са само словенима урођеним гостопримством дочекаше, а тиме показаше да добро знају колико вреди за наш народ пчела и пчеларство. — Хвала им!

Ђ. Коларовић.

† Др. Јован Шивић

Не наврши се ни девет година опстанка српској пчеларској задрузи, а ево оплакује већ другога председника свога дра Јована Шивића.

Прерана, изненадна смрт његова изненадила нас је и изазвала саучешће не само у Руми него широм домовине, јер је Шивић виђена, угледна личност био.

Оплакује га жена са петоро дечице и велика разграната родбина његова, а у првом реду братић му Високо-преосвећени господин Епископ бачки Митрофан.

И изван круга родбине његове нема познаника и културнога друштва, коме је он члан или председник био, а да није на вест о смрти његовој са уздахом изустио: штета велика, Шивић је вредан био као пчела!

У свима културним друштвима у Руми он је био председник и у сваком је оставио златну успомену својом вредноћом. Мезимче, коме је последњих година посветио добар део времена и рада јест српска пчеларска задруга.

Поред велике своје економије, велике канцеларије, учествовања на земаљ. сабору, саборским одборима, водној задрузи, жупанијској скупштини, трговишт. заступству, школском одбору, пожарничком друштву и т. д. пригрлио је свом душом и српску пчеларску задругу.

Бивао сам с њиме у канцеларији два и три пута недељно послом наше задруге и налазио га у послу огромном — послу коме би други одавно подлегао, али никада не приметих на њему ни труна, да би показао, да му је тешка дужност председника срп. пчеларске задруге.

Карактерна црта му је била, да кад се некога посла прими, да га свом снагом душе и тела обавља. То му је и скратило век као и пчели.

Српска пчеларска задруга поносила се што има за председника тако вредна човека, одушевљена пчелара, угледна, према свакоме љубазна предусретника и тактична човека. И данас, када јој га отрже црна рука смрти са искреним уздисајем прати га на онај свет. Хвала ти на труду заслужни председниче!

Марко Шаула.

Пабирци.

— Српски је патријарах Георгије Бранковић поклонио 100. круна на дом „Српске пчеларске задруге“ у Руми и 800. круна „Српској пчеларској задрузи“ за штампање листа „Српскога пчелара“. Био је пријатељ српској пчели и српском пчеларству наредивши да се држе предавања из пчеларства по свијем манастирима у Фрушкој Гори, што је било од благодатнога утјецаја на напредак пчеларства. Данас има у сваком фрушкогорском манастиру ђервонака са пчелама, око којих се рационално ради.

— На погребу дра Јована Шевића који је на најсвечанији начин обављен у Руми 21. јулија (3. августа) учествовао је корпоративно управни одбор српске пчеларске задруге и на гроб положио од природнога цвећа венац у средини кога је била вешто од цвећа израђена кошница. У цркви се опростио са покојником Марко Шаула као његов парох, пријатељ и тајник пчеларске задруге.

— Десети конгрес српских земљорадничких задруга биће у Земуну 4. (17.) и 5. (18.) септембра.

— У Илоцу је у Барањи основана и потврђена земљорадничка задруга.

— Српска пчеларска задруга учинила је распоред, да се ове године држе предавања у Грку, Шашинцима, Јарку, Вел. Радинцима, Огару, Руми, Војци и Јакову. Концем године донећемо о свима предавањима извештај.

— Одбор пчеларекога друштва у Сушници у Чешкој за приређење земаљске пчеларске изложбе и XXIV. састанка чешкословенских пчелара изабрао је Еугена Каменара *почасним* чланом приређивачкога одбора истога збора. Изложба и XXIV. саставак дакле пчеларски конгрес био је 15. до 22. коловоза 1907. у Сушници под чешком Шумавом.

За све што се тиче администрације од 1. јануара 1903. треба се обраћати на „Српску пчеларску задругу у Руми“. Рукописе, књиге и листове у замену и друго што се тиче уредништва, треба шилати на: Уредништво „СРПСКОГА ПЧЕЛАРА“ у Карловце.

Власник и издавалац Српска Пчеларска задруга у Руми.

Штампа Српске Манастирске Штампарије 1907. — 443.